

Số: 04/2025/QĐST- DS

Ea Kar, ngày 21 tháng 5 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN EAKAR, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Cường Anh.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hải Yến – Thư ký Toà án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Ea Kar, tỉnh Đắk Lắk tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Minh Nguyệt - Kiểm sát viên.

Đã tiến hành mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự thụ lý số 06/2025/TLST-VDS ngày 18 tháng 3 năm 2025 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số 03/2025/QĐST- VDS ngày 12 tháng 5 năm 2025, giữa:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: ông Y P Niê, sinh năm 1979. Địa chỉ: Buôn B, thị trấn E, huyện E, tỉnh Đắk Lắk.

Người đại diện theo ủy quyền của ông Y P Niê: Bà H N Niê, sinh năm 1992. Địa chỉ: Buôn B, thị trấn E, huyện E, tỉnh Đắk Lắk. (Có mặt).

- Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan: Bà H L Niê, sinh năm 1991. Địa chỉ: Buôn B, thị trấn E, huyện E, tỉnh Đắk Lắk. (Vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

**** Tại đơn đơn yêu cầu, bản tự khai và tại phiên họp, người đại diện theo ủy quyền của ông Y P Niê trình bày:***

Ông Y P Niê, sinh năm 1979 và bà H L Niê, sinh năm 1991 là anh em ruột trong gia đình (bố mẹ đã chết), chung sống cùng nhà tại địa chỉ: Buôn M'Rông B, thị trấn Ea Kar, huyện Ea Kar, tỉnh Đắk Lắk. Bà H Lao chưa có chồng, chưa có con. Từ năm 2008, bà H L Niê bắt đầu có những biểu hiện không bình thường. Đến năm 2015 thì có dấu hiệu nói nhiều, nói nhảm, la hét suốt ngày, đi lung tung, đập phá đồ đạc, không có khả năng nhận thức nên gia đình phải khóa chân và quản lý tại nhà. Gia đình đã đi chữa trị nhiều nơi nhưng đến nay bệnh tình bà H L Niê không giảm mà còn nặng hơn. Vì vậy, ông Y P

Niê yêu cầu Toà án giải quyết tuyên bố bà H L Niê mất năng lực hành vi dân sự để ông Y P Niê bổ sung vào hồ sơ thừa kế tài sản của bố mẹ để lại theo quy định của pháp luật.

** Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát phát biểu ý kiến:*

Về thủ tục tố tụng: Thẩm phán đã xác định đúng quan hệ yêu cầu, tư cách những người tham gia tố tụng; tiến hành thu thập chứng cứ đảm bảo đúng quy định của BLTTDS. Hội đồng giải quyết việc dân sự và thư ký phiên họp đã tuân theo đúng các quy định của BLTTDS về việc mở phiên họp việc dân sự.

Về nội dung: Căn cứ vào các Điều 22, Điều 376; Điều 377; Điều 378 BLTTDS: Chấp nhận yêu cầu của ông Y P Niê, đề nghị Toà án tuyên bố bà H L Niê là người mất năng lực hành vi dân sự. Chỉ định ông Y P Niê là người giám hộ của bà H L Niê để thực hiện việc giám hộ theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện EaKar nhận định:

[1] Về tố tụng: Ông Y P Niê yêu cầu Toà án giải quyết tuyên bố bà H L Niê mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự, đây là “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện EaKar, tỉnh Đắk Lắk.

[2] Về nội dung: Bà H L Niê là em ruột ông Y P Niê (hiện nay bố mẹ đã chết), bà H Lao chưa có chồng, con. Từ năm 2008 bà H L Niê bắt đầu có những biểu hiện không bình thường. Đến năm 2015 thì có dấu hiệu nói nhiều, nói nhảm, la hét suốt ngày, đi lung tung, đập phá đồ đạc, không có khả năng nhận thức nên gia đình phải khóa chân và quản lý tại nhà. Gia đình đã đi chữa trị nhiều nơi nhưng đến nay bệnh tình bà H L Niê không giảm. Vì vậy, ông Y P Niê yêu cầu Toà án giải quyết tuyên bố bà H L Niê là người mất năng lực hành vi dân sự để bổ sung vào hồ sơ thừa kế tài sản theo quy định của pháp luật.

Theo đơn yêu cầu giám định ngày 02/4/2025 của người đại diện theo ủy quyền của ông Y P Niê, Toà án nhân dân huyện EaKar đã ra Quyết định trưng cầu giám định 02/2025/QĐ-TA ngày 02/4/2025 yêu cầu giám định pháp y tâm thần đối với bà H L Niê.

Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 97/KLGD ngày 08/5/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên kết luận đối với bà H L Niê, sinh năm 1991. Địa chỉ: Buôn M’rông B, thị trấn Ea Kar, huyện EaKar, tỉnh Đắk Lắk như sau:

- Kết luận về y học: Hiện tại (tại thời điểm giám định) đương sự H L Niê bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể Paranoid, giai đoạn sa sút trí tuệ.

(theo Bảng phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 có mã bệnh: F20.0 – ICD.10)

- Kết luận về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại (tại thời điểm giám định) đương sự H L Niê: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Căn cứ vào các chứng cứ, tài liệu có trong hồ sơ vụ việc dân sự, kết luận giám định pháp y tâm thần và đề nghị của Viện kiểm sát tại phiên họp. Toà án nhân dân huyện Ea Kar nhận thấy có đủ cơ sở chấp nhận yêu cầu của ông Y P Niê yêu cầu tuyên bố bà H L Niê là người mất năng lực hành vi dân sự theo khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự. Chỉ định ông Y P Niê là người giám hộ của bà H L Niê để thực hiện việc giám hộ theo quy định của pháp luật.

[3] Về lệ phí: Ông Y P Niê phải nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 370, 371, 372, 376, 377 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự; **Điều khoản 1 Điều 35, khoản 1 Điều 37 Nghị** quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội:

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Y P Niê về việc yêu cầu tuyên bố bà H L Niê mất năng lực hành vi dân sự.

2. Tuyên bố bà H L Niê, sinh năm 1991. Địa chỉ: Buôn M'rông B, thị trấn Ea Kar, huyện Ea Kar, tỉnh Đắk Lắk là người mất năng lực hành vi dân sự.

Chỉ định ông Y P Niê, sinh năm 1979. Địa chỉ: Buôn M'rông B, thị trấn Ea Kar, huyện Ea Kar, tỉnh Đắk Lắk là người giám hộ của bà H L Niê để thực hiện việc giám hộ theo quy định của pháp luật.

3. Về lệ phí: Ông Y P Niê phải chịu 300.000 đồng tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự, được khấu trừ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng lệ phí do ông Y Nuă Niê nộp thay theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số AA/2023/0001049 ngày 18/3/2025 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Ea Kar.

4. Về quyền kháng cáo: Các đương sự có mặt tại phiên họp được quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày ra quyết định. Trường hợp không có mặt tại phiên họp thì thời hạn kháng cáo tính từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

THẨM PHÁN

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND huyện EaKar;
- Chi cục T.H.A dân sự huyện EaKar;
- UBND thị trấn Ea Kar, huyện EaKar;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ việc.

Nguyễn Cường Anh